

RESOLUCIJA ŠOU V LJUBLJANI o odločitvi Ustavnega sodišča glede financiranja javnih in zasebnih osnovnih šol

Študentska organizacija Univerze v Ljubljani je zagovornica brezplačnega in kvalitetnega javnega šolstva. To je pogoj za družbeno mobilnost in celosten razvoj tako družbe kot vsakega posameznika.

V drugem odstavku 57. člena Ustave piše: "Osnovnošolsko izobraževanje je obvezno in se financira iz javnih sredstev." Po nedavni interpretaciji Ustavnega sodišča se ta člen nanaša le na zakonsko določeno vsebino izobraževalnega programa, ne pa tudi na izobraževalne institucije, ki ta program izvajajo. To pomeni, da bodo zasebni zavodi deležni polnega financiranja za izvajanje javno veljavnih šolskih programov.

V ŠOU v Ljubljani menimo, da je naloga države financiranje izključno javnih ustanov – edinih, ki so zavezane delovanju v javnem interesu. V nasprotju s tem se državno financiranje zasebnih šol smatra kot financiranje zasebnih interesov z javnim denarjem. To je le še en poskus vzpostavitve javno-zasebnih partnerstev, torej partnerstev, kjer je denar javen, interes pa zaseben.

Škodljive posledice javnega financiranja zasebnih šolskih zavodov so že nekaj časa vidne na polju slovenskega visokega šolstva. Javno visoko šolstvo je bilo v preteklosti deležno številnih finančnih rezov, kljub temu pa se je vzpostavil sistem zasebnih visokošolskih zavodov, ki so večinoma financirani iz javnih sredstev.

Naloga države je, da zagotavlja univerzalno dostopno javno šolstvo. Kljub temu se nižajo učiteljske plače, viša se obremenjenost, nižajo se sredstva za infrastrukturo, kulturne in izobraževalne dejavnosti, primanjkuje sredstev za pripomočke za učenje. Del že tako prenizkih sredstev za primeren razvoj mladostnikov pa bo sedaj namenjen zasebnim osnovnim šolam. Ta denar naj se raje enakomerno porazdeli za nakup opreme, potrebščin, knjig in drugih pripomočkov, ki bodo izboljšali učni proces v javnih šolah.

S to odločitvijo država tudi pripomore k nelojalni konkurenčnosti zasebnih šol. Z javnim financiranjem postanejo cenovno dostopnejše in dobijo možnost za odpiranje novih enot, ki se bodo znova surovo zažrle v državni proračun za promoviranje svojih interesov.

Zasebne šole bodo, v nasprotju z javnimi, imele popolnoma proste roke pri izbiri svojih učencev, profesorjev in dopolnilnih dejavnosti. Vključevanje otrok v izobraževalni proces bi tako lahko postalo diskriminatorno glede na njihov socialni status, veroizpoved in politično prepričanje staršev. Medtem ko bodo otroci s slabšim socialnim zaledjem obsojeni na vse slabše pogoje javnih šol, bodo otroci premožnejših staršev lahko izbirali med šolami, ki jim bodo nudile boljše didaktične pripomočke, boljšo infrastrukturo in boljše profesorje, poleg tega pa še močno ideološko komponento.

V ŠOU v Ljubljani pozivamo vse pristojne institucije k spremembi člena Ustave, v katerem bi natančno opredelili, da se z javnim denarjem financira le osnovnošolsko izobraževanje na javnih osnovnih šolah.